

T. C. DİYARBAKIR 10. AĞIR CEZA MAHKEMESİNE

Dosya No :

SEP

Savunmalarını Sunan : Ertuğrul KÜRKCÜ

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) 20 Mayıs 2016'da kendisine karşı gerçekleştirdiği darbenin sonucu olarak mahkemenizin önündeyim.

TBMM, partim Halkların Demokratik Partisi (HDP) dışındaki üç partiye mensup 367 üyenin oylarıyla anayasanın milletvekili dokunulmazlığını güvence altına alan 83. Maddesi'nde “geçici bir değişiklik” gerçekleştirdi; milletvekillerinin, bu değişiklikten sonra da dokunulmazlıkları sürdürdüğü halde, bu değişiklik öncesinde işlendiği iddia edilen “suç”lardan ötürü milletvekilliği görevleri sürerken yargılanabilmeleri yolunu açtı. Böylelikle TBMM kendi üyelerinin çalışmalarını, kolluk gücünün, Cumhuriyet Savcılıklarının ve mahkemelerin vesayeti altına soktu. Başka bir ifadeyle yasama organı kendi elleriyle kendi egemenliğine son verdi. Bu Anayasa'nın kuvvetler ayrımı ilkesini ortadan kaldıran bir darbedir. Bütün sonuçları itibariyle gayri meşrudur.

Faşizme karşı TBMM'deki biricik meşru direniş odağı, halklarımızın özgürlük mücadelesinin öncü gücü olan partimizi siyaseten bertaraf etmek üzere girişilmiş olan bu darbenin başlıca saiki HDP'nin “Seni başkan yaptırmayacağız” sloganıyla girdiği 7 Haziran 2015 seçimlerinde dünyanın en antidemokratik seçim barajını yıkması, AKP'nin tek parti hükümeti ve Erdoğan'ın “Başkanlık” umudunu seçim sandıklarına gömerken halklarımızı kendi kaderinin sahibi kılmasıydı. Bu seçimleri bir “Başkanlık” referandumuna dönüştüren bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan'dı. Türkiye'ye meydan okuyan Erdoğan'a “Seni başkan yaptırmayacağız” sloganıyla verilen yanıt HDP'yi yakın tarihimizin en geniş demokrasi, emek ve barış blokunun ortak arzusunun tercümanı konumuna yükseltti. Partimizin ve Eş Genel Başkanlarımız ile milletvekillerimizin Saray'ın hedefi haline gelmesinin biricik nedeni buydu.

Ne yazık ki, 1 Kasım 2015 seçimleri sonrasında oluşan TBMM çoğunluğu, Kürt sorununa barışçı bir çözüm için süregiden müzakerelerin Erdoğan'ın buyruklarıyla sona erdirilmesi ve çatışmaların yeniden başlamasıyla birlikte ülkeye egemen olan güvenlikçi yaklaşıma teslim oldu. TBMM özel savaşın bir cephesi haline gelmeyi kabullendi. TBMM çoğunluğu özellikle HDP milletvekillerini yargı baskısı altına alma gayreti içinde yasama, yürütme ve yargı arasındaki “kuvvetler ayrılığı”na dayanan dengeyi yıktı. TBMM'yi yürütme ve yasama vesayeti altına sokarak diğer partilerden de yüz elli dolayında milletvekili için yargı yolunu açtı. Bugün karşınızda bulunuşumun biricik nedeni budur.

Partimizin, üyelerimizin seçimle gelinen görevlerde üst üste ikiden fazla kez bulunmalarına izin vermeyen iç hukuku uyarınca, 24., -çok kısa süren 25.- ve 26. dönemlerde TBMM'de Mersin ve

İzmir milletvekili olarak yer aldıktan sonra, yeniden milletvekili adayı olmadım ve milletvekilliği sıfatım 24 Haziran 2018'den sonra sona erdi. Bu nedenle, bütün bu dönemler içerisinde hakkımda düzenlenmiş fezlekelerden ötürü bugün mahkemeniz önünde bulunmamın ilk bakışta tartışılacak bir yanı olmadığı düşünülebilir. Ancak, şu anda suçlanmama dayanak teşkil eden iddianame, önünüze adli sürecin usule uygun ve olağan işleyişi sonucunda değil, yukarıda ifade ettiğim, 20 Mayıs 2016'da TBMM'de gerçekleştirilen Anayasa ve hukuk dışı Anayasa değişikliğinin bütün usul ve kuralları yukarıdan aşağı ihlal etmesiyle gerçekleşen zincirleme ihlaller sonucunda getirildiği için, bugün de, ilk düzenlendiği günkü gibi hukuken geçersiz olmaya devam ediyor.

Eş Genel Başkanlarımız ve milletvekillerimiz neden hapisteyse, neden yargılanıyorlarsa ben de o nedenle şimdi mahkemeniz önündeyim. Burada bulunuşumun nedeni yasadaki gerçek karşılığı ile "sanık" ya da "şüpheli" olmam değil, 2011-18 arasında HDP milletvekili olmam, ırkçılığa, sömürgeciliğe, faşizme, istibdada, mezhepçiliğe, kişi ve sülale egemenliğine karşı, eşitlik, özgürlük, adalet, demokrasi ve insan hakları için partimle birlikte mücadele vermemdir; bu mücadelenin halkta uyandırdığı sempati ve AKP-MHP iktidar Bloku'nda ve AKP Genel Başkanı'nda hâkimiyetin elden gittiğine ya da hiçbir zaman mutlak olarak tesis edilemeyecek olduğuna dair uyandırdığı derin kaygılardır.

Usulüne göre işleyen bir yargı süreci içinde bir anlam taşıması mümkün olan "şüpheli" veya "sanık" kavramları, bu doyanın derdest edildiği bütün süreç boyunca dokunulmazlık sahibi olan bir TBMM üyesi ve uluslararası dokunulmazlık sahibi bir AKPM üyesi için yok hükmündedir.

İnsan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin şeklen bile var olduğu bir rejimde böylesi bir yargısal süreç sonunda mahkeme önüne çıkarılmış olmamam/olamamam gerekirdi. Bir milletvekilinin -istisnai olarak ağır cezalı bir suçla bağlantılı olarak suçüstü hükümleri uyarınca derdest edilmiş olmadıkça- hem parlamenter dokunulmazlık sahibi hem olması hem "şüpheli" ya da "sanık" olarak kovuşturmaya konu olmasına siyasi bağlamı itibarıyla bir istibdat rejiminde, bir faşist diktatörlükte rastlanabilir, ama demokratik bir rejimde her ikisi bir arada bulunamaz.

Prof. Kemal Gözler'in AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi'nin Temmuz-Eylül 2001 sayısında yer alan makalesinde etraflıca açıkladığı gibi;

"Yasama dokunulmazlığının amacı, parlamento üyelerini iktidar tarafından tahrik edilebilecek keyfi, zamansız ve esassız ceza kovuşturmalarıyla, geçici bir süre için de olsa, yasama çalışmalarından alıkonulmasını önlemektir. Kural olarak, yasama dokunulmazlığı, parlamento üyesinin yasama çalışmalarına katılmasını engelleyebilecek nitelikte olan, hürriyetten mahrum edici tedbirlere, yani tutma, gözaltına alma, tutuklama, sorgulama, yargılama ve hapis cezasını infaz etme gibi işlemlere karşı güvence sağlar."

20 Mayıs 2016'dan bu yana TBMM üyeleri bu bakımdan iki kategoriye ayrılmıştır. HDP milletvekillerinin dahil oldukları “güvencesizler” hiçbir Anayasal mesnet olmaksızın bu güvencelerden mahrum bırakılırken, Anayasa dışına çıkarak “yasama yetkisi” kullanan diğerleri bu milletvekillerinin eşit hakla temsil görevi yapmasını önlemekle iştigal etmektedir.

Bu sonuç sadece TBMM'yi ve onun bir üyesi olarak beni olumsuz etkilemekle kalmıyor. Mahkemeler de -örneğin, Mahkemenizin şimdi burada gerçekleştirmekle yükümlü kılındığı- bu tür yargılamalar dolayısıyla ister istemez hukukun temel ilkeleriyle bağdaştırılması olanaksız, herhangi bir yasa ile belirlenmemiş bir diktatoryal işleyişle eklemleniyorlar.

Esasen bu yargılamanın dayandırıldığı geçici anayasa değişikliği AKP ve MHP arasında kurulan ve bugün “Cumhur İttifakı” adı altında bir “rejim kolayyonu”na dönüştürülmüş olan iktidar bloğunun -parlamento aritmetiğinde mutlak iktidar denklemini imkansızlaştıran bir sabit, iktidarın “bekası” için başlıca engel olarak gördükleri- HDP milletvekillerini yargıyı araçlaştırarak en kısa yoldan tutuklamaya sevk edebilmek için icat edilmiş Anayasaya karşı bir hileden ibaretti.

Anayasa'nın 83. Maddesi'nde bu hileyle üretilen, meşruiyet ve hukukîlikten yoksun geçici değişiklik, milletvekilli dokunulmazlıklarını belli bir tarihe kadar TBMM'ye iletilmiş olan fezlekeler itibariyle kaldırıyor ama dokunulmazlıkları kaldırılmış milletvekillerini bu değişiklik gerçekleştiği anda yeniden dokunulmazlık sahibi kılıyordu. Böylece iktidar sahipleri sözüm ona hiçbir “ayrımcılık” yapmaksızın değişiklik tarihinde haklarındaki fezlekeler TBMM'ye ulaşmış bütün milletvekillerini Anayasa ve TBMM İç Tüzüğü'nde belirlenmiş hükümlerin etrafından dolaşarak bir anda ve topluca yargıya sevk ediyorlardı. Bu şekilde haklarında “katalog suçlar” dışında fezleke bulunmayan HDP milletvekillerine gözaltı, tutuklanma, yargılanma, mahkumiyet yolu ardına kadar açılırken kendi dokunulmazlıkların kaldırılması için oy da vermiş olsalar, çoğu hakkındaki fezlekeler seçim yasaklarını ihlal ya da kabahatler kanunu kapsamında olan AKP-MHP blokundaki diğer milletvekillerinin sanki hiçbir şey olmamışçasına dokunulmazlık güvencesinde kalmasını sağladıklarını varsayıyorlardı. Ancak bu varsayımın bir kusuru var: Kişiye özel yasa çıkartma yolu -henüz veya halâ- kapalı olduğu için HDP milletvekilleri -bu arada ben- de bu geçici anayasa değişikliğine “evet” diyen milletvekilleriyle birlikte kaçınılmaz olarak dokunulmazlık sahibi olmaya devam edegeldik. İmdi, bu dosyanın mahkeme önüne getirildiği tarihte dokunulmazlığı Anayasa güvencesi altında olan bir milletvekili olarak mahkemenizin CMK 176/2 Maddesi uyarınca talimat mahkemesine yazdığı “zorla getirme” uyarısı dolayısıyla karşınızdayım.

Gerçek yaşamda “geçmiş zamana yolculuk” olmadığına göre, bu mahkemede yanıt aranması gereken birinci soru şudur: Mahkemeniz en üst norm olan Anayasa kuralları gereğince dokunulmazlık sahibi, yani “tutulamaz, tutuklanamaz, sorguya çekilemez” bir milletvekili hakkında bir kovuşturmayı nasıl başlatacak, hangi yetkiyle ve nereden aldığı güçle yargılayacak ve

dokunulmazlık sahibi milletvekili hakkında zorla getirme kararının meşruiyetini neye dayandıracaktı? Bugün de neye dayandıracaktır?

Dahası, mahkemeniz, Anayasa'nın 90. Maddesi bağlamında “iç hukuka üstünlüğü” kayıt altına alınmış uluslararası antlaşma uyarınca yargılanması Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin (AKPM) iznini gerektiren bir AKPM üyesini yargılamaya nasıl başlayacaktır?

Görüldüğü gibi, bu geçici anayasa değişikliği sadece TBMM'nin egemenliğinin cisimleşmesi demek olan milletvekillerini yürütme ve yargı vesayeti altına düşürmekle kalmıyor öte yandan yargıyı meşruiyeti kendinden menkul bir yargılama süreciyle baş başa bırakıyor, kolluğu meşruiyeti tartışmalı emirleri yerine getirmeye icbar ediyor; böylece aralarındaki anayasal bağlantılar kopmuş olan bütün kurumlar ister istemez birbirlerinin yetki ve güç alanlarına girmeye ve hukukîlik ve meşruiyeti tartışmalı işlemlerle gelecekte hukukun yeniden egemen olacağı günlerde her biri başlı başına yargı konusu olacak uygulamaları gerçekleştirmeye başlıyorlar.

Bununla birlikte mahkemeniz halâ Anayasa'dan ve yasalardan aldığı güçle, TBMM'nin kendisine karşı gerçekleştirdiği bir darbenin ürünü olan; hak, hukuk ve adalet ile hiçbir şekilde bağdaştırılamayacak bu yargılamayı reddederek kendisini bu hukuksuzluğun burgacından çıkarabilir, Türkiye'de hala yargıdan adalet beklenebileceğine dair bir umudun habercisi de olabilir. Sizden, yukarıda anlattığım gerekçelerle bu davayı görmeyi reddetmenizi diliyorum. 24 Haziran 2018 tarihi itibariyle milletvekilliği sıfatımın sona ermiş olması dahi, bu davanın hukuksuzlukla malul olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Geçersiz, mesnetsiz ve hukuksuz bir biçimde, usule aykırı olarak başlatılmış olan bir kovuşturma ile başlatılmış bir yargısal süreç, sırf yargılananın statüsü değiştiği için durduğu yerde hukukî geçerlik kazanmış olamaz. Usule aykırı olarak açılmış bir davanın hukuk sınırları içine çekilmesi ancak en başa dönülerek sağlanabilir. Bu iddianame bu açıdan reddedilmeliydi, hala da reddedilebilir ve reddedilmelidir.

Cumhuriyet Başsavcı Vekili Kurtca Eker tarafından Mahkemeniz önüne getirilen iddianamenin bu bağlamda önemli tek yanı TBMM ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üyesi bir milletvekili ve Halkların Demokratik Kongresi Eş Sözcüsü olarak, Halkların Demokratik Partisi (HDP), Demokratik Toplum Kongresi (DTK) ve Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Başkanlarıyla birlikte 18 Aralık 2015 günü Diyarbakır'da DTK Genel Merkezi'nde düzenlemiş olduğumuz basın toplantısında, 27 Aralık 2015 günü Diyarbakır'da toplanan DTK Olağanüstü Genel Kurulu'nda ve 27 Şubat 2016 günü Diyarbakır'ın Sur ilçesinde düzenlenen açık hava toplantısında yaptığım konuşmaların suç imal etme kastıyla bağlamından koparılıp, tahrif edilerek yargının TBMM'yi vesayet altına alarak savcılıklar eliyle araçsallaştırılmasına dair üç örnek vakayı tartışmaya imkân vermesidir.

Esasen Cumhuriyet Baş Savcı Vekili Kurtca Eker imzasıyla düzenlenen ve Emniyet'ten sevk edilen

fezlekelerin iddianameye dönüştürülmesinden ibaret olan kovuşturma sürecinde hiç bir usul hatası olmasaydı bile, önünüzdeki iddianame CMK'nin açık bir ihlali olarak görülmeliydi. CMK Madde 160/2'ye göre

“Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”

Ne var ki, Savcılık, fezlekeye konu vakada benim bu konuşmaların yapıldığı tarihlerde HDP milletvekili olduğumu ve gerek TBMM'de gerekse TBMM dışındaki faaliyetimin HDP program ve politikaları kapsamında gerçekleştiğini görmezden gelmiş, bütün iddianame boyunca etkinliklerimi ve konuşmalarımı TBMM'de temsil edilen, o gün de bugün de Türkiye siyasetinin üçüncü büyük gücü, bir yasal parti olan HDP'nin program ve politikalarıyla karşılaştırmak ve açıklamak yerine iddiaya konu teşkil eden konuşmalarımı KCK ve PKK -ve hiçbir dayanak ileri sürmeksizin onlarla bağlantılı olduğunu iddia ettiği DTK ve BDP'nin- amaç ve hedefleriyle özdeşleştirmiş, suç imal etmek kastıyla sözlerimi başka mecralardan yapılan değerlendirmeleri bana aitmiş gibi gösterecek şekilde tahrif etmiştir.

Gerçekte adalet peşinde koşan bir Cumhuriyet Baş Savcı Yardımcısından beklenen, bir HDP milletvekili olarak yaptığım konuşmaları önce HDP Programı, Tüzüğü ve Seçim Beyannameleriyle ilişkilendirmesi ve değerlendirmesi ardından bu konuşmaların TBMM faaliyeti kapsamında TBMM Genel Kurulu'nda ve TBMM Komisyonlarda yapılan konuşmaların tekrarı ya da devamı niteliğinde olup olmadığını araştırması olurdu.

Şahsen bana atfedilen “suçlar”ın kanıtı olarak ileri sürülen üç konuşmadan ibaret “eylem”e ayrılan bir buçuk sayfa dışında önünüzdeki 61 sayfalık iddianamenin tamamı şunlardan oluşuyor:

1. KCK ve PKK iddianamelerinden kes-yapıştır usulüyle derlenen, benim görüşlerim ve siyasi tutumumla hangi bağlamda ilişkilendirildiği anlaşılmayan, bunun için bir gayret de gösterilmeyen, esasen “Özyönetim” ve “Demokratik Özerklik” kavramlarının PKK ve KCK tarafından da dile getirildiği için suç, bu yöndeki siyasi taleplerin de suç kanıtı sayılması gerektiğine dair mülahazalar.
2. Olağanüstü Genel Kurulu'na katıldığımız DTK'nın yasadışı ve PKK'yle bağlı bir kuruluş olduğuna dair dayanağı meçhul iddialar
3. Benim konuşmalarımın “suç kanıtı” sayılması için yapılan tahrifatlar

Oysa HDP ve HDK kuruldukları günden beri Özyönetim ve Demokratik Özerklik kavramlarını politik program ve söyleminin köşe taşı olarak bütün belgelerinde açıkça ifade edegelmişlerdir. Gerek iddianameye konu edilen, gerekse TBMM Genel Kurulu ve Komisyonları dahil başka

yerlerdeki kamuya açık konuşmalarda ve diğer faaliyetlerde dile getirdiğim görüşler bu kurumlarımızın kimliğinin bir parçası haline gelmiş ve şahsen inşasına katkıda bulunduğum düşüncelerdir. Örneğin Halkların Demokratik Kongresinin resmi web sayfasında yer alan Programı'nda **Yerinde ve Yerelde Yönetim, Demokratik Özerklik** başlığı altında HDK'nin tutumu hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ifade edilmektedir:

22. Kongremizin yerel demokrasi anlayışı, temsili demokrasiyi aşan doğrudan demokrasiye dayanır. Demokratikleşme halkların kendi kendini yönetmesiyle, **güçlü, demokratik ve özerk yerel ve bölgesel meclislerle** mümkündür. Kongremiz için yerel meclisler, gündelik yaşamı ilgilendiren kararların doğrudan demokrasi ile alınacağı ve uygulanacağı özyönetimlerdir.

23. Kongremiz, yerel meclislerde toplumsal cinsiyet eşitliğini ve ekolojik toplum yaklaşımını savunur. Çocukların, emeklilerin ve yaşlıların kent yaşamına daha rahat katılabilecekleri önlemleri üretir. Engellilerin kent yaşamına katılmasının önündeki zorlukları ortadan kaldırmayı hedefler.

24. Kongremiz, her tür kamusal hizmeti edinme; insanca yaşama; kültürel, ekonomik, sosyal, siyasal haklardan kırsal alanları da kapsayacak şekilde eşit olarak yararlanmak üzere yerellik hakkı'nı savunur. Yerellerdeki dil, kültür, inanç ve ihtiyaç farklılıklarını gözeterek çoğulcu yaklaşımlar geliştirmek ve farklı toplumsal grupların birbirleriyle ilişkilmesini ve müzakeresini destekler. Halkı mağdur eden ranta dayalı kentsel dönüşüm politikalarını durdurarak, sosyal projelerle desteklenmiş yerinde dönüşüm modelleriyle insanca yaşanabilir kentler için mücadele eder.

25. Kongremiz için merkezi vesayeti ortadan kaldırmak ve yetkinin yerele azami ölçüde devri için yerellerin kendilerini, topraklarını, bölgelerini ve kaynaklarını etkileyen gelişmeler üzerinde söz ve karar sahibi olmalarını sağlamak demokratik bir hedeftir. **Türkiye'nin tamamını kapsayacak şekilde, sosyal, siyasal, kültürel, ekolojik, ekonomik ve coğrafi nitelikler göz önüne alınarak, bölgelerin ve bölge meclislerinin oluşturulması bugünün ihtiyacıdır.** Bölge meclisleri Türkiye'nin geneli için bir demokratik ve yerinden yönetim mekanizmasıdır. Bölge meclisleri, aynı zamanda günümüz dünyasında, yerinden ve demokratik yönetim ölçeğinin kültürel, ekolojik, ekonomik ve toplumsal yapılara uygun bir düzenleme çalışması ve yerleşim kademelenmesindeki ölçeğin yarattığı bir ihtiyaçtır. Bölgelerin bu kapsamda yerel ve demokratik yapılara sahip olması, eşitliğin, barışın ve özgürlüğün ülke düzeyinde güç kazanmasına, halklar arasındaki güvenin ve dayanışmanın artmasına da hizmet eder. (<https://tinyurl.com/y8cmfw4e>)

Aynı şekilde HDK Tüzüğü de amaçları arasında özyönetim hakkını açıkça ifade etmektedir.

j. (HDK) Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, özgür ve demokratik birlikteliği ilkesi çerçevesinde, demokratik özerklik de dahil olmak üzere halkların ihtiyaç duyduğu çeşitli yönetim biçimlerinin tartışılması ve hayata geçirilmesi için mücadele geliştirmeyi (amaçlar). (<https://tinyurl.com/yccjpnc4>)

Halkların Demokratik Partisi de resmi web sitesinde yer alan programında “özyönetim” ve “demokratik özerklik” kavramlarına şüpheye yer bırakmayacak bir açıklıkla yer vermiştir: Programın “**Yerinde ve yerelde yönetim, demokratik özerklik**” başlığı altında şu formüle yer verilmiştir:

“Partimiz için yerel yönetimler, gündelik yaşamı ilgilendiren kararların doğrudan demokrasi ile alınacağı ve uygulanacağı **özyönetimlerdir**. Yerel demokrasi anlayışımız, temsili demokrasiyi aşan doğrudan demokrasiye dayanır. Siyasetin demokratikleştirilmesi ve topluma ait kılınması, halkların kendi kendini yönetmesiyle, güçlü, **demokratik ve özerk yerel ve bölgesel yönetimlerle** mümkündür.” (<https://tinyurl.com/y8v9auc7>)

HDP, katıldığı ilk seçimler olan 2014 yerel seçimlerinden beri demokratik özerklik ve özyönetim kavramlarına bir yerinden yönetim ilkesi olarak yer vermiş ve savuna gelmiştir. 2014 Yerel Yönetim Seçim Bildirgesinde bu tutum DEMOKRASİNİN KAZANILMASI YERELDEN BAŞLAR başlığı altında şu şekilde ifade edilmiştir:

“HDP için demokrasi, eşitlik ve özgürlük mücadelesi yerelden başlar. Siyasetin demokratikleştirilmesi ve topluma ait kılınması, halkların kendi kendini yönetmesiyle, güçlü, **demokratik ve özerk yerel ve bölgesel yönetimlerle** mümkündür.

“HDP, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana çözümsüzlüğe mahkum edilen Kürt sorununun, barışçı, demokratik, eşit haklara ve gönüllü birliğe dayalı çözümünü savunur ve bunun için mücadele eder. **Yerinden ve yerelden yönetimi kapsayan, demokratik ve özerk yerel yönetimlerin** hem Kürt sorununun çözümünde hem de Türkiye'nin demokratikleşmesinde, toplumsal barışın gerçekleşmesinde, halkların özgür ve gönüllü birliğinde önemli bir rol oynayacağını savunur.

“HDP için yerel yönetimler, yaşamı ilgilendiren kararların doğrudan demokrasi ile alınacağı ve uygulanacağı özyönetimlerdir.” (<https://tinyurl.com/y7ndrzf4>)

Bu tutumu ve buna dayalı siyasetleri dolayısıyla HDP ve HDK hakkında bugüne değin hiçbir kovuşturma söz konusu olmamış, Tüzük ve Programı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca itiraz görmeksizin HDP Türkiye politik hayatının meşru bir parçası olarak 2014 yerel seçimlerinden bu yana gerçekleşen bütün seçimlere katılmış ve iktidar blokunun her türlü engellemelerine rağmen

siyasî ve hukukî varlığını koruyagelmiştir. Ben de hem HDK eş sözcüsü olarak görev yaptığım 2011-2016 arasında hem Partimizin başında seçimleri yürüttüğümüz 2014 yerel seçimlerinde, Mersin ve İzmir milletvekili olarak siyasi faaliyet yürüttüğüm 2011-2018 arasında bu program ve politika ilkelerinin inşası, kavramsallaştırılması ve siyasal bir imkan olarak halkın değerlendirme ve uygulamasına sunulması için çaba gösterdim ve her yerde savunageldim. Türkiye için güç ve imkanların merkezden yerele aktarıldığı yeni bir yerel ve merkezi yönetim modeli istemek ve bunu politik mecralarda ifade etmek bir yasa ihlali ve çatışma kaynağı değil tam tersine bir çatışma çözümü imkanı olarak iş görebilirdi ve hala görebilir.

Benzer veya özdeş kavram ve fikirlerin PKK ve KCK tarafından ifade edilmiş olması, program ve politikaları arasında dillendirilmesi ise iddianamenin yaptığı şekilde bu kavramları ve modelleri kriminalize etmek için bir gerekçe olarak kullanılamaz. Bu siyasi sebeplerle suç icat etmek için sağduyudan uzaklaşarak bahane peşinde koşmaktan ileri gitmez. Türkiye'de siyaset yürüten ve kitleler üzerinde nüfuz ve sempati kazanmak arzusunda olan bütün politik ve toplumsal hareketler, özellikle muhalefet güçlerinin halkın gündeminde yer alan meseleler ve talepler üzerinden kendilerine yol açmak isterler. Bu açıdan Türkiye'de “demokrasi”yi siyasi mücadelesinin baş sözü olarak bayrağına yazmamış, maksatlarını demokrasiyle gerekçelendirmemiş hiç bir politik güç veya akım olmadığı tartışmadan varestedir. Ne var ki, iddianamenin mantığıyla, “KCK Sözleşmesi”nde “demokrasi”nin “demokratik yönetim”in bir amaç olarak benimsenmiş olmasından hareketle iktidar partilerinin suçlanması ne kadar anlamlıysa KCK ve PKK'nin kavramlar sözlüğünde yer aldığı için “özyönetim” ve “demokratik özerklik” kavramlarına kriminal anlamlar yüklenmesi de o kadar anlamlı olabilir. Daha ileri giderek denebilir ki, bu kavramların demokratik ve katılımcı içerikleri o kadar bağlayıcı ve kuşatıcıdır ki, sırf bu nitelikleriyle bu kavramlar onlara gerçekten sarılanları çatışmacı bir siyasetten çok katılımcı ve ortaklaşmacı bir siyasete yaklaştırmaya çok daha elverişlidirler. Dolayısıyla “özyönetim” ve “demokratik özerklik” taleplerinin HDP ve HDK tarafından kuvvetle vurgulanması iddianamede ileri sürüldüğünün aksine Türkiye'de süregiden çatışmayı körüklemeye değil barışçı ve demokratik mücadelelerin önünün açılmasına katkıda bulunmuştur. HDP ve HDK'nin “2013-2015 arasındaki “çözüm süreci” döneminde artan etkinliği, HDP'ye yönelen teveccühün sistematik ve doğrusal bir biçimde yükselmesi, sadece Kürt halkı arasında değil Türkiye'nin her yerinde, her evinde, her sandığında oy sahibi olabilmesi şiddet ileri sürdüğü önerilerin kabul gördüğünün bir kanıtı sayılmalıydı. Sırf bu siyasi grafik bile HDP'nin düşünce ve siyaset çizgisinin çatışmacı bir doğrultu izlemediğine, demokratik özerklik ve özyönetim” kavramlarının bir çatışma potansiyelini değil bir ortaklaşma imkanını ifade ettiğine karine sayılmalıdır. Özetle “Demokratik Özerklik” ve “Özyönetim” kavramları HDP ve HDK'ye dışarıdan empoze edilmiş, yasalar ve Anayasa ile çatışma halinde, başka program ve politiklardan müdevver ödünç kavramlar değil, Türkiye'nin toplumsal ve demokratik bir dönüşümü için faal bir

biçimde siyasete tercüme edilen ve parlamentoda, kamuoyunda, halk arasında, akademi ve medyada sürekli olarak dillendirilen, tartışılan ve karşılık bulan, içeriği her geçen gün ete kemiğe bürünen gerçek politik ilkelerdir.

İddianamenin mantığı bu noktada çökse de Cumhuriyet Başsavcı Yardımcısı Kurtca Eker ve yardımcıları bu iddialarını temellendirmek ihtiyacıyla bir adım daha ileri giderek, DTK Olağanüstü Genel Kurulu'na katılmamı ve DTK Eş Başkanlarıyla birlikte basın toplantısı düzenlememi **“PKK/KCK Silahlı Terör Örgütünün alt bileşeni sayılan ve hatta PKK/KCK terör örgütünün elebaşısı Abdullah ÖCALAN'ın söylemlerinde çözüm paradigmasının 3. Ayağı olarak nitelendirdiği Demokratik Toplum Kongresindeki (DTK) eylem ve işlemler”** çerçevesinde değerlendirmeyi gerekli görmüşler.

Doğrusu, iddianame “Demokratik Toplum Kongresindeki Eylem ve işlemler” ifadesiyle Olağanüstü Genel Kurul'da yaptığım kısa konuşma dışında beni DTK ile nasıl ilişkilendirdiğini açıklamak için elle tutulur hiç bir kanıt ileri sürmek zahmetine katlanmıyor. Dahası, DTK'yi neyle suçladığını da iddianameden anlayamıyoruz. Çünkü iddianame DTK'nin “suç“ ile bağlantısını kurmak için şu tespitte bulunuyor:

“Terör örgütü elebaşısı Abdullah ÖCALAN'ın söylemlerinde Demokrati Toplum Kongresi ile ilgili olarak;“Benim çözüm paradigmam dört ayakta oluşuyor:

- 1- Kent Meclisleri,
- 2- Demokratik Siyaset Akademisi,
- 3- Demokratik Toplum Kongresi ve
- 4- Kooperatifler Hareketi”

Şeklinde sıralayarak sözde Paradigmasının 3. ayağını Demokratik Toplum Kongresi oluşturmaktadır. Terör örgütü elebaşısının Dört Ayaklı Paradigmam dediği fikir sisteminin üçüncü ayağını teşkil eden DTK'nin hedefi Demokratik Özerklik Sistemi hayata geçirmektir.”

İddianame, Öcalan'ın “söylemleri” dediği şeyin kaynağı ve bağlamı hakkında hiçbir ipucu sunmuyor. Ancak Savcılık, Öcalan'ın “bir çözüm paradigması” ileri sürdüğünü ve bu “paradigma”da Demokratik Toplum Kongresi'ne bir rol tanıdığını kendisi iddia ediyor. Buradan çıkan sonuç Öcalan'ın şiddete dayanmayan, çatışmacı değil çözümcü bir “paradigma” ileri sürdüğüdür. Şu halde Öcalan'ın Demokratik Toplum Kongresi'ni “çözüm” için bir rol almaya teşvik etmiş olması neden DTK aleyhine bir karine olsun? Öte yandan bir kanaat veya tespitten ileri gitmeyen ve doğrudan doğruya bir yasa ihlali olarak görülmesine imkan olmayan bu “paradigma”nın gerçekleştiği veya gerçekleşmediğini Savcılık nereden biliyor? Ama daha da önemlisi, Demokratik Toplum Kongresi o gün bugündür, Diyarbakır'ın orta yerinde bilinen

adresinde, meşru demokratik bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyetlerine devam ediyor. Kongrelerini düzenli bir biçimde yapıyor. Her demokratik kurum gibi dönemin gazabından nasibini alsın ve Eş Başkanları zaman zaman gözüne alınsalar da, Demokratik Toplum Kongresi'ne yönelik kurumsal bir suçlama o tarihte olmadığı gibi halen de yok. DTK kentte ve bölgede açık toplumsal ve siyasal yaşamın meşru bir ögesi olarak genel merkezinden faaliyetlerini sürdürüyor. Diyarbakır'da yerleşik olan mahkemenizin bu gerçekleri bildiğine kuşku yok. Ancak Savcılığın herkesin bildiği bu gerçek ortada iken sırf benim mahkumiyetime bir karine olsun diye gerçekleri bunca bükmesini savcılık göreviyle açıklamak mümkün değil.

DTK bir suç örgütü değildir. Diyarbakır, bölge ve Türkiye siyasal yaşamının olağan akışı içinde yerini almış meşru bir toplumsal harekettir. Dolayısıyla DTK Olağanüstü Genel Kurulu'na katılmamanın kendisi başlıbaşına bir suç isnadı için kanıt teşkil etmez. 2015-17 arasında bölgede kol gezen “güvenlik ve yargı operasyonları”ndan sonra dahi DTK'nin yerli yerinde duruyor ve faaliyetlerine devam ediyor olması bu iddianın değil, iddianın akıl dışılığının bir kanıtı olabilir.

Bu iddia da kendi kendini çürüttükten sonra bu iddianameden geriye konuşmalarımın kendi anlam ve içeriğinden başka bir unsur kalmıyor. Ancak oraya gelmeden önce şunu ifade etmek isterim ki, bu iddianameye konu teşkil eden konuşmalarımın tümü, daha önce TBMM Genel Kurulu ve Komisyonlar'ında yapılan konuşmalarımın, komisyon raporlarına derc edilen muhalefet şerhlerimin neredeyse bire bir yankısından ibarettir.

Bu gerçeği benim ifade etmemden önce Cumhuriyet Başsavcısı yardımcısının CMK Madde 160/2'nin kendisini yükümlü kıldığı “(...) şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almak ve şüphelinin haklarını korumak” görevini yerine getirmesi gerekmez miydi? Beni suçsuzluğumu ispata zorlamak, sadece günümüz hukuk anlayışının asırlarca gerisine, engizisyon çağı zihniyetine geri düşmekten ibaret değildir, bu aynı zamanda Türkiye'nin hala bir parçası olduğu AİHM yargı alanı içindeki bir meslek etiği ihlalidir. Her savcının ve yargıcının her halde işini yaparken göz önünde tutması gereken çığır AİHM içtihatları bakımından eyleminin ne ifade ettiği olmalıdır, tıpkı her siyasetçinin çığırının uluslararası parlamentoların müktesebatıyla ölçülmesi gerektiği gibi.

İddianame 18 Aralık 2015'te Diyarbakır'da DTK'nın ev sahipliğinde yaptığımız basın toplantısında “özetle” **“Kürdistan'ın ortak siyasetini kurmak üzere Demokratik Toplum Kongresinin yapacağı olağanüstü kongreye katılacaklarını, ÖZ YÖNETİM HAKININ DOĞAL VE MEŞRU BİR HAK OLDUĞUNU, yeni toplumun ancak bunun etrafında kurulabileceğini ve gerçek bir irade birliğini inşa etmek üzere tutulacak yolları hep birlikte bu kongrede konuşacaklarını”** beyan ettiğim iddiasıyla suç işlediğimi ileri sürerken iki büyük hukuksuzluk yapıyor.

Birincisi, orada bulunma amacımızı ifade ettiğim konuşmayı, ve konuşmadan alıntılacağı bölümü doğru aktarmıyor.

TV yayın kaydından çözülmüş olan bu bölümü dikkatlerinize sunuyorum ve konuşmamın tamamının video ve metin bağlantılarını da savunmama iliştiriyorum. Konuşmamın alıntılanan bölümünde esasen şunu söylüyorum:

“Demokratik Toplum Kongresinin önümüzdeki hafta sonu gerçekleştireceği olağanüstü kongreye Halkların Demokratik kongresi de Türkiye’nin batısındaki sözcüleri, görevlileri, bileşenlerinin eş sözcüleri ile birlikte katılacak. Burada Türkiye’nin, Kürdistan’ın bütün demokratik, toplumsal, ilerici güçleri değişimden, özgürlükten, adaletten yana güçleri bir araya geleceğiz ve bu ülkede bugüne kadar hiç yapılmamış olan bir şeyi yapacağız: **Halkın, halklarımızın aradığı çözümü hep birlikte inşa etmek üzere bugüne kadarki çabalarımızı bir üst düzeye çıkartacağız ve Türkiye ve Kürdistan’ın ortak siyasetini kurmak üzere önemli bir girişim başlatacağız. Halklarımızın kendi kendilerini yönetmesi, özyönetim hakkının 21. yüzyılın en doğal ve meşru hakkı olduğu ve yeni toplumun ancak bunun etrafında kurulabileceği doğrultusunda gerçek bir irade birliğini inşa etmek üzere tutacağımız yolları hep birlikte konuşacağız. Ama ondan önce söylenecek şeyler var. Biz bu siyasi sorumluluğu üstleniyoruz çünkü siysetsiz çözülemeyecek; müzakeresiz, halkın iradesi olmadan bir toplumun çeşitli kesimlerini birbiriyle konuşturarak yapılmadan bütün yurttaşların bulunduğu alanda kurulmadan bu mesele çözülmeyecek. Çünkü çözüm ancak siyasi olarak gerçekleşebilir.”**

[Konuşma metninin tamamı için (<https://tinyurl.com/y8e8we5a>) Konuşma video kaydının tamamı için (<https://tinyurl.com/y7635yjz>)]

Bu ifadenin neresinde ne suç bulunabileceğini heyetinizin değerlendirmesine bırakıyorum ama ekte vekilimin sunduğu TBMM tutanaklarının yanısıra TBMM zeminlerinde yasama görevini yerine getirirken yaptığım şu konuşmaları bu görüşlerimin Anayasa'nın 83. Maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi için dikkatlerinize sunmak isterim.

“O nedenle, halkın kendi kendini yönetmesine, halkın ekonominin nasıl düzenleneceğine karar verebilmesine, **halkın yerel yönetimlerde kendi bildiği gibi, kendi çevresini, doğasını, kendi ülkesini yönetmesine fırsat verecek yeni bir atılıma Türkiye’nin duyduğu ihtiyacı hep birlikte karşılamaktan başka bir yolumuz yok.** Bunun şimdilik nispeten sert biçimlere bürünmüş olması bu talebi gözden düşüremez.

“**Öz yönetim ve kendi kendini yönetme talebi Türkiye’nin geleceğinin asli modeli olarak hepimizin önünde yükseliyor.** Belki de, bizleri susturmak, bizleri bir daha bu Mecliste konuşamaz

hâle getirmek isteği bundandır. Ama ne yaparsanız yapın, nasıl yaparsanız yapın bu talep geleceğin yükselen sınıflarının, emekçilerin talebi olarak, Kürt halkının talebi olarak bu Mecliste ve her yerde söylenmeye devam edecek. (TBMM/5 Mart 2016)” (<https://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem26/yil1/ham/b05301h.htm>)

“Yaşadığımız herşeyi, mukadder olduğu için yaşamıyoruz. Geçmişe bakarken tutulmuş yollar kadar, tutulmamış yolların da yaşadıklarımız ve yaşamadıklarımız için bir ibret vesilesi olduğunu düşünebiliriz. Örneğin **TBMM 1921 Teşkilatı Esasiye Kanunu'nda öngörülen idari teşkilat ve yönetim ilkelerini, ırkçı ve tekçi Anayasalara feda etmemiş ve geliştirmiş olsa, Kürtler'e Türkler ve diğer halklarla birlikte özerk ve demokratik bir ortak yaşamın kapısı çok önceden ve barışçı bir biçimde açılmış olabilirdi.** (TBMM/23 Nisan 2014)” (<https://tinyurl.com/ya88gt9b>)

“Halkların Demokratik Partisi'nin başını çektiği, sadece bizden ibaret olmayan bir güç. Bu güç Türkiye'nin bütün ezilenlerin ortak gücü olarak bu mücadelede, bu yarışta var olacak. Türkiye'ye soluk alma fırsatı sağlayacak. Bize “İki diktatöryel yönelimden birini seç” diyenlere “Hayır” diyeceğiz. **Biz hiç bir diktatörlükten yana değiliz. Biz halkların egemenliğinden, demokratik özerklikten ve demokratik cumhuriyetten yanayız.** Nasıl bir Cumhurbaşkanı adayınız varsa onun gibi bir geleceğiniz olacak diyeceğiz Türkiye'ye ve Türkiye'nin bütün halklarının ortak aydınlık yüzü olacak bir yüz ile onların tanışmasını sağlayacağız. Şimdiden yolumuz açık olsun arkadaşlar. (TBMM Grup Toplantısı/10 Mayıs 2014)” (<https://tinyurl.com/ycx8e7nr>)

Bu varlığı su götürmez belgeler ve kanıtlar ortadayken, TBMM'de kamuya açık olarak ifade ettiğim görüşlerin başka yerlerde de ifade edilmesi Anayasanın 83. Maddesi'nin koruması altındayken, bu konuşmaların tıpkı basımı sayabileceğimiz Diyarbakır DTK Binasındaki basın toplantısındaki konuşmadan suç çıkarmak ancak ve ancak gerçek dışı bir dünyada mümkün olabilirdi.

Öte yandan bu vesileyle bu konuşmalara yeniden baktığımda, kısıyıcı bir çatışma ihtimalini gidermek ve çözümsüzlüğe demokratik ve özgürlükçü bir siyasetle yanıt vermek için ne kadar samimi gayret sarfettiğimizi yeniden hatırlayarak mücadele arkadaşlarımla bir daha gurur duydum. Bugün hapiste ve sürgündeki arkadaşlarımı buradan saygı ve minnetle anıyorum.

İddianamenin ikinci dayanağı 27 Aralık 2015 DTK Olağanüstü Genel Kurulu'nda yaptığım konuşma. Konuşmanın çözümünü görmedim otantik olup olmadığını bilmiyorum. Bu nedenle iddianamede alıntılanan ve siyahla vurgulanan bölümler üzerinden iddialara yanıt vermek istiyorum. Denildiğine göre şunları söylemişim:

“Kürtler bu barikatlarda bu hendeklerde bu soykırma karşı direniyorlar Bizim için de bizim soykırım ile kirlenmememiz içinde mücadele ediyorlar bunun hakkını vermek buna eşlik etmekten daha büyük bir insanlık yok bu deklarasyon ile birlikte biz devlete

şu görevini tekrar hatırlatıyoruz barış içinde yaşama hakkı yirmi birinci yüzyılda insanlığın temel haklarından biridir ve barış içinde yaşama hakkını temin etmek devletin başta gelen görevidir devletin veya başka bir devletin halka düşman muamelesi yapmasını sivil itaatsizlik ile karşı koymakta bir temel insan hakkıdır yirmi birinci yüzyılda **Biz Devleti görevini yerine getirmeye barış içinde yaşama hakkını halka iade etmeye halkı da kendisini düşman olarak görenlere karşı direnme hakkını koruyarak müzakere tartışma siyaset yolunu açık tutmaya davet etmiş olduk halkların demokratik Kongresi buradan çıkan dersi buradan verilen direktifi** Türkiye'nin batısına insanların yaşadığı, insanın insan olduğu her yerde mutlaka ve mutlaka taşıyacak ve ortak mücadelemizle bizi birbirimizden ayırmak kopartmak halklarımızı birbirimize düşman etmek için elinden geleni yapanlara ortak bir mücadeleyi yükselterek yanıt verecektir bunun sonucunda elde edeceğimiz yeni demokratik özerkliklere dayalı Cumhuriyet'te herkese yer olacaktır Ama Zalimlere asla.”

Siyahla vurgulanmış olmalarına bakarak Savcılığın suç unsurunu bu ibarelerde aradığını anlıyoruz, mahkemeye bu dönemde düzenlenen güvenlik operasyonlarında gerçekleştirilen insan hakları ihlallerine dair Başbakanlığa verdiğim bir soru önergesini ve İçişleri Bakanı Efkan Ala ile ilgili olarak partimizin verdiği Gensoru önergesi üzerine TBMM Genel Kurulu'nda yaptığım konuşmayı sunmak istiyorum, soru önergesi süresinde cevaplanmadığından gelen kağıtlarda yayınlanmıştır:

“Basına yansıyan bilgilerde, hükümetinizin talimatıyla Eylül 2014’te Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı’nca hazırlanarak Genelkurmay Başkanlığı’na sunulan ve “Genelkurmay Strateji Plan Dairesi, Strateji Şube Müdürlüğü”nün “**Çöktürme**” planı adını verdiği “gizli” ibareli eylem planının hazırlandığı iddia edilmektedir. Bu savaş simülasyonunun Sri-Lanka hükümetinin Tamil ülkesinin bağımsızlığı için mücadele eden Tamil Kaplanları örgütüne karşı uyguladığı yoketme hareketi modelinin Türkiye’de de Kürdistan İşçi Partisi’ne (PKK) karşı uygulanmasını hedef aldığı iddialar arasındadır.

“Basında yer aldığına göre bu planda: “Özel Polis Kuvvetleri ve özel askeri komandolar eşliğinde, ordu güçleri şehirleri kuşatarak, mahallere ve yerleşkelere operasyonlar düzenleyecek. Saldırıların komuta merkezi il Jandarma Komutanlıkları olacak, gereklilik halinde helikopter ve yine gerekirse savaş uçakları İl Jandarma Komutanlığı emrine verilecektir. Ablukaya alınan yerleşkelerde, yaşamsal alanlar tahrip edilerek geri dönüş koşulları ortadan kaldırılacak. Kitlesel imhalar, tutuklama ve boşaltmalarla yerleşkeler huzura kavuşturulacaktır. Yapılacak bastırma operasyonlarında 10 bin ila 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı, 5-7 bin arası tutuklama, bombalanmış küçük ve büyük yerleşim alanlarında 150-300 bin civarı insanın yer değiştirmesi planlanmakta. Yapılacak ablukalarda terör

örgütünün ülkenin batısında girişebileceği kalkışmalara karşı da, değişik tedbirler üzerinde çalışılmaktadır. Bölgeye daha önce görev yapmış bölge coğrafyası ve bölge halkını iyi tanıyan üst rütbeli personelin acilen atanması tamamlanmalıdır. Sivil kamu personelinin söz konusu alanlardan çekilmesi, hastanelerin 24 saat kurallına göre olası ve acil güvenlik personelinin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi, bazı kamu binalarının boşaltılarak operasyonel güçlerin konumlanmasına göre, önceden hazırlanması önem arz etmektedir. Sınırlarımız içinde ve ötesinde yürütülen operasyonlara ara verilmeden devam edilmesi Kamu Düzeni ve Güvenliği açısından hayati öneme haizdir. Sivil kamu personeli belirlenen bölgelerden çekilmeli, hastane ve sağlık birimleri teyakkuzda tutulmalı ve tecrübeli doktorlar her an bulundurulmalı. Yerel yöneticilerin (Vali, kaymakam ve üst rütbeli askerlerin) terör örgütünün uzantısı malum parti vekilleriyle ve diğer sivil kuruluşlarla teması kesilmelidir. Med Nuçe, Sterk TV, Newroz TV, Ronahi TV, MMC TV, DİHA, Özgür Gün TV, İMC TV kanalları ve Özgür Gündem gazetesinin ekarte edilmesi, yasal dayanaklardan yoksun bırakılması acilen gerekmektedir. Terör örgütünün medyasının alan, bölge, yerleşkeye sokulmamasına özen gösterilmeli, adı geçen alan, bölge ve yerleşkelerin etrafında tank ve zırhlı araçlar uygun yerlerde konumlandırılmalı, giriş ve çıkışların tümü kapatılmalıdır. Elektrik, gaz ve su şirketlerinin tüm faaliyetlerini operasyon yetkilisi emri dahilinde sürdürmeleri ve verilen emirlere harfiyen uymaları sağlanmalı. Ambulans, itfaiye araçlarının alanlara uygun görülürse izinli ve askeri personel eşliğinde sokulması sağlanmalıdır.” ifadelerinin yer aldığı iddia edilmektedir.

Bu Gerekleyle;

- 1-** Hükümetiniz Eylül 2014’te Kamu Güvenliği Müsteşarlığı’na yukarıda sözü edilen savaş simülasyonunu/eylem planını hazırlaması için talimat vermiş midir?
- 2-** Eylül 2014 sonrasında veya öncesinde düzenlenen Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında yukarıda sözü edilen eylem planı üzerinde görüşme yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu görüşmenin içeriği nedir?
- 3-** Eylül 2014’te Kürt Sorunu’nun çözümü hedefiyle “barış ve müzakere süreci”nin henüz süregitmekte olduğu bilinmektedir. Yukarıda iddia edilen planın çözüm süreci içinde hazırlanmasının sebebi nedir? Hükümetin ve Genel Kurmay’ın müzakere sürecinde bu çapta bir “imha planı” hazırlığı içinde olduğu müzakereyi PKK lideri Abdullah Öcalan ile doğrudan yürüten “devlet heyeti”nin de bilgisi dahilinde midir?
- 4-** Basında, yukarıda söz edilen planın güncellenerek hükümetiniz tarafından onaylanıp yürürlüğe konulduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Eğer doğru ise bu karara ne zaman varılmıştır? Bu karardan AKP milletvekillerinin haberi var mıdır? Bu planla ilgili

TBMM’de grubu bulunan partilerin bilgilendirilmemesinin nedeni nedir?

5- Yukarıda yer alan planın içeriği ile, günümüzde Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde devlet güvenlik güçleri tarafından uygulanan yöntemlerin tıpatıp örtüştüğü görülmektedir. Gerek sivil kayıpların yüksekliği gerekse yöntem ve strateji açısından söz konusu ilçelerde uygulamaya konulan devlet pratiği ile yukarıda sözü edilen “çöktürme” eylem planı arasındaki bu tam uyum hangi sebepten kaynaklanmaktadır?

6- TBMM Komisyonlarına bilgi veren uzmanlar, Kürtlerin haklarını elde etme hedefiyle silahlı mücadele yürüten PKK’nin savaşçı sayısının 3 ila 5 bin arasında olduğunu bildirmişlerdir. Söz konusu “Çöktürme” planının **“10 bin ila 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı”** ile sonuçlanması öngörüldüğüne, PKK savaşçılarının önemli bir bölümünün de Türkiye toprakları dışında konuşlandığı bilindiğine göre, hükümetinizin bu planla emri altındaki silahlı güçlerin binlerce sivil yurttaşımızın yaşam hakkına son vermesini göze aldığı anlaşılmaktadır. Sivillere yönelik, hiçbir yasaya, uluslararası anlaşmalara ve taahhütlere, demokratik ölçütlere sığmadığı açıkça ortada olan bu plana hükümetiniz hangi gerekçe ile onay vermiştir? Bu şiddette bir hareketin gerçekleştirilmesi için TBMM’ye bilgi vermek, sıkıyönetim ya da olağanüstü hal ilan etmek gereği neden duyulmamıştır?

7- Raporda yeralan “yapılacak bastırma operasyonlarında 10 bin illa 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı, 5-7 bin arası tutuklama, bombalanmış küçük ve büyük yerleşim alanlarında 150-300 bin civarı insanın yer değiştirmesi planlanmaktadır.” ifadeleri doğrusuysa planlanan eylemlerin “tehcir” ve “soykırım” tanımlarına uyduğu gözlenmektedir. Bu eylemlerin “insanlık suçu” olduğunu ve Türkiye’nin “Soykırımı Önleme Uluslararası Sözleşmesi”nin imzacılarından biri olduğu düşünüldüğünde bu sözleşmeden kaynaklı uluslararası yükümlülüklerinizi karşılamak için hükümetiniz tarafından hazırlanan veya hazırlanmakta olan bir “eylem planı” da var mıdır?

8- Söz konusu plan hükümetinizin bilgisi dışında olmakla birlikte gerçek ise, Türkiye Cumhuriyeti’nin bağrında “Kürt soykırımı”ni hedefleyen bir örgütün kurulmuş olduğu anlaşılacağına göre, hükümetiniz bu suç örgütüne karşı harekete geçmek üzere nasıl bir hazırlık öngörmektedir?

9- Türkiye’nin de imzacısı olduğu 1949 Cenevre Protokollerine ek 1977 tarihli, “2 No.lu Ek Protokol”ün ülke içindeki silahlı çatışmaları düzenleyen birinci maddesinin “devletin silahlı güçleri ile muhalif ya da başka, örgütlü ve sorumlu bir kumanda altındaki silahlı güçler arasındaki silahlı çatışmalar” bahsinde çatışmanın tarafları bakımından somut yükümlülükler içerdiği bilinmektedir. Bunlar arasında, sivillerin korunması, kültürel varlıkların ve kutsal mekanların korunması, işkence ve insan onuruyla bağdaşmayan

muamelelerin yasaklanması gibi hususlar yer almaktadır. Buna göre hem yukarıda sözü edilen “eylem planı” hem de Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda bu protokole uyulması planlanmış mıdır?

10- Rusya'nın Çeçenistan'da sivillerin ölümüne yol açan ağır silahlar kullanmasıyla ilgili davada (Iseyeva/Rusya 2005) AİHM, devlet güçlerinin sivillerin de bulunduğu bir bölgeye, sivilleri boşaltmadan ağır silahlarla ateş açmasını yaşam hakkının ihlali olarak değerlendirmişti. Uluslararası insan hakları hukukunun iç silahlı çatışmalarda da geçerliliğini koruduğu bilinmektedir. Buna göre, her şeyden önce devletin zorunluluk olmadıkça insan öldürmeme yükümlülüğü vardır. Silah kullanmayı haklı gösteren nedenler olsa bile, devlet güçlerinin elde edilmek istenen amaçla orantılı bir biçimde silah kullanmaları gerektirmektedir. Aynı zamanda devletin sivilleri koruyacak önlemleri alma, suç işleyen görevlilerle ilgili etkili bir soruşturma yaparak onların cezalandırılmasını sağlamak gibi yaşam hakkına ilişkin yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu açıdan Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda uluslararası insan hakları hukuku ihlal edilmiş midir? Edilmemişse çatışmalarda öldürülen sivillerin yaşam hakkının ihlal edilmesinin nedeni nedir?

11- Anayasa'ya göre sokağa çıkma yasağının Bakanlar Kurulu Kararı ile alınması zorunludur. Bu olmadan Valinin talimatıyla sokağa çıkma yasağı öngörülmesi hem Anayasa'nın 19 maddesine, hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5. maddesine aykırıdır. Ancak Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde çok uzun sürelerce sokağa çıkma yasağı uygulandığı bilinmektedir. Halen ısrarla sürdürülen bu yasakların hukuki dayanağı nedir?” (24 Kasım 2015/TBMM Başkanlığı)

Dönemin İçişleri Bakanı Efkan Ala ile ilgili olarak verilen gensoru önergesi hakkında HDP adına konuşurken de şu görüşleri dile getiriyorum:

“ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; Halkların Demokratik Partisi adına verdiğimiz gensoru önergesiyle İçişleri Bakanı Sayın Efkan Ala'yı 7 il ve 20 ilçede sürüp giden ve toplam üç yüz yetmiş yedi güne ulaşan sokağa çıkma yasakları döneminde ortaya çıkan vahim insan hakları ihlalleri, temel hak ve özgürlerin ihlali, yaşam hakkı ihlali ve bunlara bağlı bir dizi başka ihlaller dolayısıyla birinci dereceden sorumlu tutuyoruz ve bu gensorunun işleme alınarak Sayın Efkan Ala'nın görevini hakkıyla yapamadığı, bu görevi halkın, toplumun güvenliği bakış açısından yerine getiremediği gerekçesiyle hakkındaki işlemlerin başlatılmasını istiyoruz.

Bu sıkıyönetimler başlayalı, sokağa çıkma yasakları başlayalı altı aydan fazla bir zaman geçti ve bu zaman boyunca 7 il ve 20 ilçede eğitim hakkı, çalışma hakkı, ticaret hakkı, konut

hakkı, sağlık hakkı başta olmak üzere ve yaşam hakkı hepsinden önce olmak üzere bir dizi hakkın son derece vahim bir biçimde ihlal edildiğini biliyoruz. Bu sokağa çıkma yasaklarının hiçbir anı yasaya, Anayasa'ya, Türkiye'nin tarafı olduğu uluslararası anlaşmalara uygun değildir. Hiçbir yasa hiçbir valiye sokağa çıkma yasağı ilan etme yetkisi vermemektedir, yasadan alınan bir hak yoktur. Bu valiler İçişleri Bakanlığına bağlıdır ve bütün sokağa çıkma yasakları doğrudan doğruya İçişleri Bakanlığının bilgisi dâhilinde gerçekleşmiştir. İçişleri Bakanı diyemez ki “Şu şu şu vali, şu şu şu kaymakam ve jandarma komutanları sorumludur.” Çünkü onların amiri, bütün bu operasyonu yöneten kişi İçişleri Bakanının kendisidir.

Hukuki mevzuatta iki yerde sokağa çıkma yasağına Anayasa ve yasalar imkân vermektedir: Birisi Sıkıyönetim Kanunu, ikincisi Olağanüstü Hal Kanunu. Her ikisinde de sokağa çıkma yasağı kanunlarla bağlıdır ve bu kanunların uygulanmasından ötürü sorumlu olan sıkıyönetim komutanları veya valiler İçişleri Bakanına, İçişleri Bakanı da Meclise hesap vermekle yükümlüdür. Ancak şu an Türkiye’de ne sıkıyönetim ilan edilmiştir ne de olağanüstü hâl vardır. Şu hâlde bu valiler yetkilerini nereden almaktadırlar? Sözüm ona, İller Kanunu’ndaki valilere verilen çeşitli koşullarda tedbir alma yetkisine binaen. Bu tedbirlerin hiçbirinde sokağa çıkma yasağı açık bir hüküm olarak yoktur. Dolayısıyla, valiler, bu sokağa çıkma yasaklarını bütünüyle kanunsuz, kurlsız, hiçbir makama karşı hesap verme mecburiyeti olmaksızın uygulamaktadırlar. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla alınabilen sokağa çıkma yasakları ister istemez bir hesap alıp verme ilkesine bağlıdır. Burada valiler Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı hiçbir sorumluluğa sahip değildirler, İçişleri Bakanı da Türkiye Büyük Millet Meclisine, bu bakımdan, eğer bu gensoru olmasa, herhangi bir hesap verme mecburiyetinde kendisini hissetmemektedir. Sokağa çıkma yasağından daha önemli bir kısıtlama olamaz bir toplumun hayatında. Sokağa çıkmasını yasakladığınız kişinin toplumsallığını yasaklıyorsunuz demektir, çalışmasını yasaklıyorsunuz, eğitimini yasaklıyorsunuz, ticaretini yasaklıyorsunuz, sağlık hizmeti almasını yasaklıyorsunuz demektir ve bunu haftada yedi gün yirmi dört saat yapıyorsunuz. Böyle bir şeyi yaptığınız zaman topluma saldırıyorsunuz anlamını taşır bu. İsterse birkaç mahallede isterse bir ilçede isterse birkaç ilçede olsun tek bir yurttaş bu yaptığınız zaman bütün yurttaşlara yapmışsınız demektir. “Peki, şu hâlde herhangi bir biçimde bir yasaya dayanmayan, herhangi bir yasadan kaynağını almayan bu uygulamanın gerisinde ne var, niçin böyle bir uygulamaya ihtiyaç var, nedir sorun?” diye sorduğumuzda bize deniyor ki: “Teröristler var, terörizmle mücadele ediyoruz.” Bunun da usulü ve yarasası var, bunun da kanunu ve kuralı var, bunun da tanıma ihtiyacı var her şeyden evvel. Hangi tanıma göre neyi terörist kabul ediyorsunuz? Şu an ortadaki can kayıplarına baktığımız zaman 200’e yakın -

yanlış söylemeyeyim doğrusunu söyleyeyim- bizdeki rakamlara göre 160 sivilin hayatını kaybettiğini görüyoruz. Bu insanların hiçbirinin şiddet ile şiddete dayalı vasıtalarla eylemde bulunmakla herhangi bir ilgisi yoktur. Şu hâlde bu insanlar niçin öldürülmüşlerdir? Niçin bunlar sakınılmamışlardır? Niçin bunların hayatları sudan ucuzdur? Çünkü sevgili arkadaşlar, öyle görülüyor ki İçişleri Bakanının kendisini de aşan bir başka plan yürürlükte. Bu plan, bir kolektif cezalandırma planıdır. Tıpkı -bu benzetmeme kızacaksınız ama aradaki benzerliğe dikkatinizi çekerim- IŞİD'in şehirleri teslim alması nasılsa öyledir; tankçı birlikleri şehirleri kuşatıyor, herkese deniyor ki: "Geliyoruz, kaçın." Kaçan kaçıyor, kaçmayan, toprağını, evini, hakkını, sokağını savunmaya çalışan da terörist ilan ediliyor ve ondan sonra kolektif bir cezalandırmanın konusu hâline geliyorlar. Başka türlü bunu izaha imkân yoktur.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sen inanıyor musun Ertuğrul Bey?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – İkincisi, bu bir spekülasyon değil, burada herkesin önünde, Meclisin önünde, sizin önünüzde sordum: "Çöktürme harekât planı doğru mudur, yanlış mıdır?" diye. Şimdi, sevgili arkadaşlar, buna cevap verilecek. Savunma Bakanına sordum cevap vermedi. İçişleri Bakanına soruyorum: Çöktürme harekât planı diye bir plan var mı? Bu plana göre, 15 bin kişinin hayatını kaybetmesi, 300 bin kişinin yerinden edilmesi, 7-8 bin kişinin yaralanması, sakatlanması, 7-8 bin kişinin de hapsedilmesiyle sonuçlanacağı öngörülen bir çöktürme harekât planı var mıdır, yok mudur? Hiç kimse o gün bana cevap vermedi. Bana "Bizi IŞİD'le bir tutuyorsun." diye... Ben sizi IŞİD'le bir tutmuyorum, siz zaten kendinizi bir tutuyorsunuz ama ben sizi başka bir şeyle itham ediyorum. (TBMM Genel Kurulu /23 Şubat 2016)." (<https://tinyurl.com/y8clgjwf>)

Savcılık Sur ilçesinde toplanan gençlere hitaben yaptığım konuşmanın neresinde suç unsuru bulduğuna işaret etmeden, hiçbir kanıt gösterme hatta yorumlama gayretine bile girmeksizin "PKK/KCK üst düzey yöneticilerinin talimatları doğrultusunda hareket eden örgüt mensuplarına yönelik güvenlik güçlerince yapılan operasyonları katliam, örgüt mensuplarınca kazılan hendekleri özgürlük mücadelesi olarak nitelendirdiğim", "vatandaşları bu hususta örgüt mensuplarına destek olmaya ve direnmeye çağırdığım", "terör örgütü elebaşısı Abdullah ÖCALAN'ı kürt halk önderi olarak kabul ettiğim", "terör örgütü mensuplarının devletin güvenlik güçleri ile girdikleri silahlı çatışmaları haklı gösterdiğim" bu sebeple de **terör örgütü propagandası yapma** suçunu işlediğimi ileri sürmektedir.

Bu konuşma çözümünün otantikliği konusu meşhuk olmakla birlikte, ne bakımdan suç teşkil ettiğine dair somut ve kanıta dayalı bir iddia bulunmadığı için diğer suçlamalara dair Anayasa'nın 83. Maddesinin mutlak yasama sorumsuzluğu kapsamında sunduğum TBMM'deki konuşma

kayıtlarının bu bahiste de geçerli olacağını ifade etmek isterim.

Bu kayıtlardan da anlaşılacağı gibi henüz DTK Olağanüstü Genel Kurulu toplanmadan önce ve Diyarbakır'daki toplantılar yapıldıktan sonra da aynı konular aynı bağlam ve ifadelerle TBMM'de dile getirilmişse Savcılığın yapması gereken bu konuşmalar hakkında Anayasa'nın 83. Maddesi uyarınca mutlak yasama sorumsuzluğu kapsamında olduğunu görerek kovuşturmaya yer olmadığı kararını vermekten başka bir şey olamazdı. Ama savcılık ne yazık ki, yasanın kendisine verdiği sanığın lehine kanıtları da toplama yükümlülüklerini taşımaktan uzak bir suçlama kaleme almakla yetinmiş ve kendi yapması gerekenleri bize bırakmıştır.

Öte yandan bilinmesi gerekir ki, milletvekilleri kamu görevlileridir. Kamu görevlileri kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişilerdir. Milletvekillerinin yaptıkları işler için kimse tarafından bu göreve tayin edilmiş olmaları gerekmez, milletin seçilmiş temsilcileri olarak kendilerini bir olayı ya da durumu araştırmakla görevli saymalarını bu konuda beyanda bulunmalarını kısıtlayan hiçbir müeyyide yoktur. Dolayısıyla yargı olayı araştırırken milletvekilinin eylem, söz ve davranışlarının öteki kamu görevlilerine tanınmış olan genişlik içinde gerçekleşmekte olduğunu göz önünde tutmalıdır. Bu bakımdan esasen Diyarbakır'da yaptığım konuşmaların emniyet görevlilerince “suç kastı” varsayımıyla kayıt altına alınması ve hakkında fezleke düzenlenmesi dahi Savcılıkça milletvekilliği görevinin yerine getirilmesine yönelik dolaysız bir baskı olarak görülmeliydi. Savcılık, meşru zeminlerde, meşru kurtumlar içinden, meşru temsil ve siyasal faaliyet işlevini icra etmekte olan, bir nümayişte bulunmayan, kimseyi suça teşvik etmeyen, nefret söyleminde bulunmayan, bu yönde bir ihbara dahi konu olmayan bir milletvekilinin konuşmalarından “delil elde etme” çabalarının siyasi parti faaliyetinin özgürce gerçekleşmesine yönelik bir baskı olduğunu tespit ederek, görevi gereğince haklarının korunması yönünden değerlendirmeli ve mahkemeniz karşısına böyle bir iddianame ile çıkmalıydı.

Bu haliyle iddianame ileri sürdüğü iddialarının hiçbirini gerçek olgulara ve illiyet bağlarına dayanarak kanıtlama kabiliyetinde olmadığı gibi, delil olarak ileri sürdüğü kayıtların kanuniliği, meşruluğu, sahihliği de tartışmalıdır. Esasen bu iddianame ile TBMM üyesi bir milletvekili olarak temsil ile görevi ve yetkili olduğum üyelerimizle yerelde ve yerinde yaptığım çalışmalardan ötürü yargılanmam girişimi, milletvekilleri dokunulmazlığını hedef almaktan ve halkın yaşam ve özgürlük haklarını ihlali alışkanlık haline getirmiş kimi görevlileri cesaretlendirmekten, onlara cezasızlık vaat etmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

Kaldı ki, bu iddianame bağlamında yaptığım ileri sürülen konuşmayla aynı mahiyet ve kapsamda hatta aynı sözcükleri tekrar ederek yaptığım daha bir dizi konuşma TBMM tutanaklarında mevcuttur. Savcılığın kanıt olarak ileri sürdüğü konuşma kayıtlarının sahihliği ve kanuniliğinin

değerlendirilmesine bağlı olarak bu konuşmaları da kanıt olarak Savcılığa sunmuştuk, eğer dosyaya alınmamışsa Mahkemenize de sunacağım. Mahkemenizin Anayasa'nın hala geçerli olan 83. Maddesini dikkate alacağından kuşku duymuyorum: “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.”

Bir HDP milletvekili, HDK Eş Sözcüsü ve HDP Onursal Başkanı olarak partimiz ve siyasi dayanışma içinde olduğumuz diğer kuruluşlarca düzenlenmiş bir mitinge ve DTK Olağanüstü Genel Kurulu'na katılmamın ve üyelerimiz ve seçmenlerimize hitap etmemden suç üretilmesi girişiminin, yargının araştırılması bağlamında çıplak bir örnek olmak dışında hukukla bir ilgisini kuramıyorum.

Benim bağlı olduğum bir partim var. Siyasi çizgim apaçık, kamuoyunun gözleri önünde yaşıyor ve siyaset yapıyorum. Savcılık benim siyasal faaliyetimi değerlendirmek yerine bu siyaseti başka ve kolayca kriminalize edebileceği düşüncesine sahip olduğu başka bir siyasete benzetmek için beyhude bir çabayla partimin hasmı olan iktidar partisinin talimatları doğrultusunda hiçbir kanıtı bile gerek görmeksizin her biri kısa ve sahihliği ispata muhtaç konuşmalara dayanarak beni “terör örgütü üyeliği” ve propagandası”yla suçlarken, bir savcının yapamayacağı iki şeyi birden yapıyor: Birincisi, önüne gelen masa başında başka iddianamelerden kesilip yapıştırarak oluşturulmuş fezlekenin üzerine iddianame yazarak “terör örgütü” kovuşturmasını çok hafife aldığını; ikincisi, TBMM'de halkı temsil eden bir milletvekilini suçlamadan önce CMK Madde 160/2'ye göre yapması gereken hiçbir şeyi yapmayarak, lehimdeki delilleri toplamadığı gibi haklarımı da korumayarak TBMM'ye saygı duymadığını itiraf etmiş oluyor.

Bütün bu nedenlerle, mahkemenizin esasa girmeden, usule aykırı olarak önüne getirilmiş bu iddianameyi iade etmesini, eğer bu yola gitmeyecekse derhal beraat kararı vererek davayı sonuçlandırmasını talep ediyorum.

Saygılarımla.

Ertuğrul KÜRKCÜ